

Tips 7. Att inventera fåglar är svårt!

Detta "tips" är lite av en överkurs som riktar sig till de som är speciellt intresserade av fågelinventeringar samt till officiella beställare av fågelinventeringar.

Den perfekta fågelinventeringen finns inte. Alla inventeringsresultat har fel och brister. Frågan om resultatens tillräcklighet beror helt på syftet med inventeringen. Med lite eftertanke, kontakter och erfarenhet går det att minska mängden fel och brister samt att hitta en rimlig balans mellan mål och utfall. Följande fallgropar kan vara bra att undvika.

Fallgrop 1. Man räknar "fel" saker

Om målet med ditt våtmarksprojekt är att öka antalet arter bör du naturligtvis se till att räkna antalet arter före och efter genomförandet. Är målet att öka antalet individer räcker det däremot inte att räkna antalet arter. Sambandet mellan antalet arter och antalet individer är nämligen ofta mycket svagt. Likaså kan man inte räkna antalet skogsarter om målet var att gynna våtmarksarter eller vanliga arter om målet var att gynna hotade arter.

Generellt sett är produktionen av flygga ungar en mycket viktig mätare på värdet av en våtmark. Att räkna ungpåproduktionen är dock svårt, även om det går. Hur som helst bör man se till att mäta rätt sak för ändamålet och att inte ge missvisande information om vad inventeringsresultatet betyder. Att din våtmark besöks av 100 skrattmåsar bevisar, strikt taget, **inte** att din våtmark har gynnat skrattmåsbeståndet men om ett par skrattmåsar får ut minst en flygg unge i din våtmark så har den det.

Fallgrop 2. Förändringar kan bero på annat än våtmarksåtgärderna

Fågellivet är i ständig förändring. Detta innebär att en förändring inom ditt område mycket väl kan vara en spegling av en förändring i stort. För att vara säker skulle man behöva inventera även andra områden än det där våtmarksprojektet har genomförts. Detta är oftast orimligt men man borde i alla fall jämföra sina egna resultat med resultaten från studier i närområdet eller från Svensk Fågeltaxering (<http://www.fageltaxering.lu.se/>).

Fallgrop 3. Artportalen-mani

Att använda Artportalen för att fastställa antalet arter eller individer inom ett område kan vara frestande enkelt och billigt. Antalen i Artportalen styrs dock av många fler faktorer än det verkliga antalet fåglar. För att ett utdrag ur Artportalen ska ha verklig relevans för att beskriva effekterna av ett våtmarksprojekt krävs väldigt speciella villkor. Det vore synd att dra ner våtmarksprojektets trovärdighet genom att hänvisa till tvivelaktiga data.

Fallgrop 4. Olika åtgärder - olika effekter

Många våtmarksprojekt omfattar flera olika åtgärder, t.ex. buskröjning, vattenståndshöjning och strandbete. Det är mycket svårt att veta vad de olika åtgärderna **var för sig** har för effekt på fågellivet. Det kan mycket väl hända att vissa åtgärder rentav är negativa och borde undvikas, åtminstone ur fågelsynpunkt. Det finns skäl att inte ta alla möjliga åtgärder för givna och att försöka utvärdera de olika åtgärder var för sig.